

तिक्तक *a.* Bitter. -कः 1 The Khadira tree. -2 N. of several plants.

तिक्ताय (तिक्तायते) To have a bitter flavour; पित्तैर्न हने रसने सितापि तिक्तायते हंसकुलावतंस N. 3. 94.

तिग्म *a.* [तिज्-मक् जस्य गः Uṇ. 1. 45] 1 Sharp, pointed (as a weapon); Av. 4. 27. 7. -2 Violent. -3 Hot, scorching. -4 Pungent, acrid. -5 Fiery, passionate. -5 Austere; ततस्ते तिग्मतप संकृशं धर्मनिसंततम् Mb. 3. 158. 103. -गमम् 1 Heat. -2 Pungency. -Comp. -अंशुः 1 the sun; तिग्मांशुरस्तं गतः Gīt. 5. -2 fire. -3 N. of Śiva. -करः, -दीधितिः, -द्युतिः, -भास्, -रश्मिः, -रुच् *m.* the sun; Śi. 20. 28, 45. -2 The number '12' (esp. तिग्मकर-दीधिति). -तेजस् *a.* Ved. 1 sharp-pointed. -2 penetrating. -3 of a violent nature; Vāj. 1. 24. -4 of resplendent lustre. -*m.* the sun; ततो निशायां यातायामुदिते तिग्मतेजसि Ks. 29. 121. -नेमि *a.* having a sharp-edged felly; पदातेर्भगवांस्तस्य पदास्तिग्मनेमिना । चक्रेण शिर उक्कृत्य ... Bhāg. 10. 57. 21. -यातना acute or violent pain; cf. Bhāg. 6. 1. 7.

तिज् I. 1 Ā. (Strictly *desid.* of तिज्) (तितिक्षते, तितिक्षित) 1 To endure, bear. -2 To put up with, suffer patiently or with courage तितिक्षमाणस्य परेण निन्दाम् M. 1. 17; तास्तिक्षस्व भारत Bg. 2. 14; Mv. 2. 12; Ki. 13. 68; Ms. 6. 47. -II. 10 U. or *Caus.* (तेजयति-ते, तेजित) 1 To sharpen, whet; कुसुमचापमतेजयंशुभिः R. 9. 39. -2 To stir up, excite, instigate.

तितिक्षा Endurance, patience, resignation, forbearance; अनपायि निबर्हणं द्विषां न तितिक्षासममस्ति साधनम् Ki.2.43.

तितिक्षु *a.* 1 Patient, forbearing, enduring; Bri. Up. 4. 4. 23. -2 Desiring to give up; अतितिक्षुः पुत्रपौत्रान् Mb. 12. 141. 7.

तेजः 1 Pungency. -2 Sharpness (of a weapon). -3 Brilliancy. -4 Spirit.

तेजनम् [तिज्-णिच्-ल्यु] 1 A bamboo. -2 Sharpening, whetting. -3 Kindling. -4 Rendering bright. -5 Polishing. -6 A reed. -7 The point of an arrow, the edge of a weapon. -नी 1 A mat. -2 A tuft. -3 A tuft of hair on the head of a horse.

तिजिलः (नः) 1 The moon. -2 A Rākṣasa.

तितडः A sieve. -*n.* A parasol.

तितिक्षा &c. See under तिज्.

तितिभः 1 A fire-fly. -2 A kind of insect (इन्द्रगोप), cochineal.

तितिरः, तितिरः The francoline partridge; Bhāg. 3. 15. 18. -Comp. -अङ्गम् a kind of steel.

तित्तिरिः [तित्ति इति शब्दं रौति रु-बा० डि Tv.] 1 The francoline partridge. -2 N. of a sage said to be the first teacher of the *black* Yajurveda.

तित्तिरिः The francoline partridge.

तित्तिरीक *a.* Spotted like a partridge.

तितिलम् 1 A pressing stone (?); L. D. B. -2 N. of a karaṇa. (तैतिलम्). -3 Flattened sesamum cake. -4 A bowl or bucket.

तिथः 1 Fire. -2 Love. -3 Time. -4 The rainy season or autumn.

तिथिः *m.* or *f.* [अत्-इथिन् पृषो० वा ङीप् cf. Uṇ. 4. 2] 1 A lunar day; तिथिरेव तावन्न शुद्धयति Mu. 5; Ku. 6. 93, 7. 1. -2 The number '15'. -Comp. -अर्धेः, -धैम् (half the तिथि), a Karaṇa. -ईशः the regent of a lunar day. -क्षयः 1 the day of new moon. -2 the day on which a *tithi* begins and ends without one sunrise or between two sunrises. -पत्री an almanac. -पालनम् observance of the rites prescribed for the several lunar days. -प्रणीः (-णिः) the moon; सायंतनी तिथिप्रणयः पङ्कजानां दिवातनीम् Bk. 5. 65. -प्रलयः (pl.) difference between solar and lunar days in any particular period; Aryabhaṭṭa 3. 6. -वृद्धिः *f.* the day in which a *tithi* is completed under two suns (one which comprises two sunrises).

तिथी *f.* (= तिथिः q. v.) Mb. 13.

तिनिशः A particular tree; दात्यूहैस्तिनिशस्य कोटरवति स्कन्धे निलीय स्थितम् Māl. 9. 7.

तिन्तिडः, -डी, -तिन्तिडिका, -तिन्तिडीकाः 1 The tamarind tree. -2 A sour sauce (made of its fruits); Bri. S. 55. 21. -कम् 1 The fruit of the tamarind. -2 A sour sauce.

तिन्तिली, तिन्तिलि (ली) का The tamarind tree.

तिन्दुः, तिन्दुकः, तिन्दुलः N. of a tree.

तिन्दुकम्, -की The fruit of the ebony tree. -कम् A kind of measure (कर्ष).

तिप् 1 Ā. (तेषते) 1 To sprinkle. -2 To drop, distil, ooze, leak. -3 To protect.

तिम् I. 1 P. (तेमति, तिमित) To make wet or damp, moisten. -II. 4P. (तिम्यति) 1 To become wet. -2 To become quiet or tranquil, be calm.

तिमित *a.* [तिम्-कर्त्तरि-क्त] 1 Moist, wet, damp. -2 Motionless, steady. -3 Calm, tranquil.

तिमिः 1 The ocean. -2 A kind of whale or fish of an enormous size; (अस्ति मत्स्यस्तिमिर्नाम शतयोजनमायतः ।); अमी शिरोभिस्तिमयः सरन्ध्रैरुर्ध्वं वितन्वन्ति जलप्रवाहान् R. 13. 10. -3 A fish in general; गरीयसेऽपकाराय तिमिनां बडिशं यथा Śiva. B. 26. 45. -4 The figure of a fish produced by drawing two lines, one intersecting the other at right angles. -5 The sign of Pisces (मत्स्य, मीन). -Comp. -कोषः the ocean. -घातिन् *m.* a fisherman; Ks. 60.185.